

- helt tæt på historien

Skt. Clemens kirken

af Esbjerg Kommunes Biblioteker, Sydvestjyske Museer, Ribe 1300

Skt. Clemenskirken i Ribe nævnes i de skriftlige kilder i 1145, og må således være ældre. Kirken blev revet ned efter reformationen, men en velbevaret ruin af kirken blev udgravet i 1904, så dens nøjagtige beliggenhed og udssende kendes.

Kirken

Da domkapitlet i Ribe blev oprettet i 1145, blev præsten Broder fra skt. Clemens udnævnt til dekan. Derfor må skt. Clemens kirken have eksisteret allerede på dette tidspunkt. Det middelalderlige skt. Clemens sogn lå mellem skt. Laurentii gade og Korsbrødre gade. Ruinen af kirken blev udgravet i 1911 af C.M. Schmidt for Nationalmuseet. Fundamenter og sokkel af skibets og korets nordmur samt en del af en apsisrunding var bevaret. Senere blev også en del af sydturen og sydvesthjørnet af tårnet afdækket.

Fundamentene var af rå kampesten og de bevarede dele af sokkel og mur af vulkansk tufsten. Det var en kort, romansk bygning med apsis og spor efter et sammenhørende vesttårn, alt opført af importeret tufsten, som også domkirken er bygget af. Måske er bygningen opført samtidig med domkirken, som påbegyndes omkring 1175, og har arkitektonisk lignet denne. Det kan være at den Clemens kirke som nævnes i kilden fra 1145 har været en forgænger af træ.

Efter at ruinen var afdækket og stod flot og velbevaret fremme, forsøgte man fra lokalt hold at få lov at bevare den i et lille anlæg. Det lykkedes ikke at gennemføre planerne, så ruinen blev atter tildækket. I dag ligger der villaer på stedet.

I 1479 nævnes i en kilde fra Antvorskov Johanitterkloster, at skt. Clemens kirkegård overdrages til Johanitterne i Ribe. Selve Clemenskirken nævnes ikke i kilden, men i de følgende år kaldes Johannitterklostret af og til skt. Clemensgård. Man kan gisne om johanitterne ikke har fået både kirke og kirkegård ved samme lejlighed.

En række kirker landet over er indviet til skt. Clemens. Han var ifølge legenden martyr, og blev bundet til et anker og kastet i havet. Derfor er hans helgenattribut eller kendetegn ankeret.

Litteratur

Ingrid Nielsen: Middelalderbyen Ribe. 1985, s. 60-62.

Ebbe Nyborg: Kirker og klostre. I: Ribe bys historie, bd. 1.: 710-1520, s. 66-67.

S.Klemens kirke. I: Danmarks kirker, bd. 9-10 s. 831-837

- Fotograf: Ikke angivet - Copyright